

2026-02-17

§ 6 2020.257 BUN

Framtida skolorganisation förskolor i centralorten**Ärendebeskrivning**

Barn- och ungdomsnämnden gav den 25 mars 2025 §22 barn- och ungdomsförvaltningen i uppdrag att genomföra en översyn av förskoleorganisationen i Alingsås tätort och ta fram ett förslag till ny struktur. Uppdraget utgår från barn- och ungdomsnämndens Lokalförsörjningsplan 2025–2030 och syftar till att säkerställa en långsiktigt hållbar, jämlik och kostnadseffektiv organisation för förskoleverksamheten.

Alingsås tätort har i nuläget en viss överkapacitet av förskoleplatser, samtidigt som flera förskolebyggnader är ålderstigna och inte uppfyller dagens krav på ventilation, brandskydd, tillgänglighet och ändamålsenlighet. Parallellt har grundskolan ett ökat lokalbehov, bland annat till följd av att tillfälliga paviljonger behöver avvecklas samt att nya krav på skolbibliotek och specialsalar tillkommit. Förskolans framtida organisering behöver därför ses i ett sammanhang där även grundskolans behov vägs in.

Beredning

Barn- och ungdomsförvaltningen har i skrivelse den 26 januari 2026 lämnat följande yttrande:

Barn- och ungdomsförvaltningen har tagit fram rapporten Förskolorna i Alingsås tätort – Utredning av kapacitet, tillgänglighet och lokalernas ändamålsenlighet, som utgör bilaga till ärendet.

Barn- och ungdomsförvaltningen föreslår en planerad omställning där förskoleplatser lokaliseras dit behoven finns, lokaler som inte är långsiktigt ändamålsenliga avvecklas och befintliga lokaler används mer effektivt. Förslaget skapar förutsättningar för både en hållbar förskolestruktur och en stabil skolorganisation utan behov av tillfälliga paviljonglösningar.

Utredningen bygger på en systematisk genomgång av samtliga 18 kommunala förskolor i Alingsås tätort. Arbetet har baserats på kommunens senaste befolkningsprognoser, aktuella kapacitetsbedömningar från Alingsåshem samt förvaltningens analyser av lokalernas tekniska skick, tillgänglighet, logistik och pedagogiska ändamålsenlighet. Den samlade kapaciteten i tätorten uppgår i dagsläget till cirka 1 220 platser. Under de närmaste åren finns en viss överkapacitet av platser, främst till följd av ett tillfälligt minskat barnantal. Överkapaciteten är dock ojämnt fördelad geografiskt och sammanfaller inte alltid med var behoven finns.

På sikt visar prognoserna att barnantalet kommer att öka. Detta beror i huvudsak på planerad bostadsutbyggnad och på generationsväxling i småhusområden, där äldre hushåll antas att successivt ersättas av barnfamiljer. I planeringen ingår även en viss överkapacitet för att undvika tillfälliga paviljonger och för att kunna möta behov hos barn med omfattande behov av särskilt stöd samt beredskap för oförutsedda händelser.

2026-02-17

Utan en samlad omställning riskerar kommunen på sikt både platsbrist i vissa områden och ökade kostnader för tillfälliga lösningar, samtidigt som lokaler med bristande funktion behöver användas längre än vad som är långsiktigt hållbart.

Kapaciteten i befintliga förskolor begränsas i flera fall av ventilation, brandskydd, tillgänglighet och lokalernas utformning. Den faktiska kapaciteten i flera äldre byggnader är lägre än vad som tidigare antagits på grund av ventilationskapacitet och brandskyddsregler. Förskolorna Lövhuddan och Nolängen i Noltorp har begränsningar på flera kritiska punkter så som ventilation, tillgänglighet och underhåll. Förskolorna bedöms vara i ett sådant skick att renovering varken är tekniskt möjligt eller ekonomiskt försvarbart.

Flera förskolor med strategiska lägen i direkt anslutning till grundskolor bedöms som lämpliga att på sikt användas för F–6-verksamhet. Detta är särskilt viktigt då det inte bedöms finnas förutsättningar att bygga en ny F–6-skola i centrala Alingsås under den kommande tioårsperioden. Tillfälliga paviljonger som är en del av Nalbyskolan behöver dessutom avvecklas senast 2030, vilket medför en minskad kapacitet av skollokaler.

Grundskolans lokalbehov kan mötas genom omställning av vissa förskolelokaler till skollokaler, i kombination med nybyggnation av förskolor där behovet av förskoleplatser ökar.

Förvaltningen föreslår därför en samlad omställning av förskolestrukturen i tätorten. Förslaget innebär:

- Fortsatt arbete med ny förskola i Nalhaga för 120 barn enligt tidigare beslut, med planerad driftstart höstterminen 2028,
- planering för ny förskola i Bolltorp för 120 barn, med planerad driftstart 2029,
- avveckling av Lövhuddans och Nolängens förskolor och ersättning med en ny förskola i Noltorp för 100 barn, med planerad driftstart 2031,
- omvandling av Ekskogens förskola, Nalby förskola, Lendahls förskola och Kastanjens förskola till skollokaler, samt
- flytt av dygnet runt-verksamhet från Östlyckans förskola till Lindens förskola för att frigöra kapacitet i Östlyckans lokaler och samtidigt erbjuda dygnet runt-verksamhet i ett centralt och strategiskt tillgängligt läge.

För omvandling av förskolelokaler till skollokaler kan det bli aktuellt med förstudie vilket hanteras inom ramen för nämndens lokalförsörjningsplan.

Barnkonsekvensanalyser har varit en integrerad del av arbetet och visar att den föreslagna strukturen stärker barns tillgång till trygga, tillgängliga och långsiktigt hållbara lärmiljöer. Fördjupade barnkonsekvensanalyser och riskbedömningar genomförs inför varje större förändring i genomförandefasen.

Barn- och ungdomsnämndens arbetsutskott har den 3 februari 2025, §4 behandlat ärendet och föreslagit att:

				Utdragsbestyrkande
--	--	--	--	--------------------

2026-02-17

- Ekskogens förskola omvandlas till skollokal från och med höstterminen 2027.
- Dygnet runt-verksamheten flyttas från Östlyckans förskola till Lindens förskola från och med höstterminen 2027.
- Nolängens förskola och Lövhyddans förskola avvecklas under 2028.
- Nolby förskola, Kastanjens förskola och Lendahls förskola omvandlas till skollokaler från och med höstterminen 2028.
- Förstudie beställs för förskola i Bolltorpspark med planerad driftstart 2029 samt för förskola i Noltorp med planerad driftstart 2031.

Förslag till beslut på sammanträdet

Heidi Hankanen Ängberg (C) föreslår att ärendet återremitteras för att ny barnkonsekvensanalys ska göras.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras och finner att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande frågar om nämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag till beslut och finner att nämnden beslutar så.

Beslut

- Ekskogens förskola omvandlas till skollokal från och med höstterminen 2027.
- Dygnet runt-verksamheten flyttas från Östlyckans förskola till Lindens förskola från och med höstterminen 2027.
- Nolängens förskola och Lövhyddans förskola avvecklas under 2028.
- Nolby förskola, Kastanjens förskola och Lendahls förskola omvandlas till skollokaler från och med höstterminen 2028.
- Förstudie beställs för förskola i Bolltorpspark med planerad driftstart 2029 samt för förskola i Noltorp med planerad driftstart 2031.

Deltar inte i beslut

Börje Olsson (V) deltar inte i beslut i ärendet.

Reservation

Heidi Hankanen Ängberg (C) reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

				Utdragsbestyrkande
--	--	--	--	--------------------

2026-02-17

Enligt artikel 3 i barnkonventionen ska "vid alla åtgärder som rör barn i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa". En bedömning av barnets bästa kan genomföras genom en så kallad barnkonsekvensanalys. Syftet med en barnkonsekvensanalys är enligt SKR (Sveriges kommuner och regioner) att säkerställa att barns rättigheter finns med i beslutsfattandet inom en verksamhet. Det innebär att det görs en helhetsbedömning av vad som är den bästa möjliga lösningen för ett barn eller grupper av barn. Underlaget ska innehålla en utvärdering av positiva och negativa konsekvenser ett beslut kan få för barnet eller barnen. Barn som berörs ska också få komma till tals direkt eller genom företrädare.

Barnkonsekvensanalysen som genomförts i ärendet och som enbart lyfter positiva konsekvenser av de föreslagna förändringarna är enligt Centerpartiet ofullständig. Under Barn- och ungdomsnämndens sammanträde ställde Centerpartiet frågor om vem som varit ansvarig för barnkonsekvensanalysen och fick till svar att tjänsteman som fått i uppdrag att föreslå en ny förskolestruktur även ansvarat för barnkonsekvensanalysen. Centerpartiet ifrågasätter inte den enskilda tjänstemannens kompetens men anser att förvaltningen borde ha riktlinjer för hur barnkonsekvensanalyser genomförs och hur man bygger in skydd mot bias eller partiskhet i arbetet. Det är viktigt att en barnkonsekvensanalys inte görs i syfte att vara "bekräftande" eller som ett försvarstal för ett förslag som läggs fram. Centerpartiet beklagar att Barn- och ungdomsnämnden valde att rösta nej till återremiss och möjligheten att ta del av en ny barnkonsekvensanalys före beslut.

Anteckning

Börje Olsson (V) lämnar följande protokollsanteckning:

Vi i Vänsterpartiet tycker det är bra att man ser över förskoleorganisationen och stänger ner enheter där lokalerna inte längre är ändamålsenliga eller har passerat sin livslängd. Vi ser dock med viss oro på hur alla nya enheter är väldigt stora samtidigt som det är just små enheter som avvecklas. Även om det finns organisatoriska och ekonomiska fördelar med stora förskolor, ser vi också tydliga risker. Det gäller både barnens trygghet och personalens arbetsmiljö. Mindre enheter skapar ofta bättre förutsättningar för nära relationer, överblick, lugnare miljöer och en mer hållbar arbetssituation för personalen. Det gynnar i förlängningen också barnens utveckling och välmående. Därför menar vi att mindre enheter bör prioriteras, även om det innebär att man får avstå från vissa av de fördelar som ibland lyfts fram med större verksamheter. Eftersom vi inte har möjlighet att själva föreslå en annan organisation utan att göra en ny utredning väljer vi att avstå beslut i frågan.

Expedieras till

Kommunstyrelsen
Alingsåshem

Beslutsunderlag

- §4 BUN AU Framtida skolororganisation förskolor i centralorten
- Bilaga Förskolorna i Alingsås tätort 260127
- Tjänsteskrivelse Framtida förskolororganisation i tätorten

2026-02-17

				Utdragsbestyrkande
--	--	--	--	--------------------